

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Francisci Arias, Societatis Iesv Theologi, Tractatus
Tres spirituales**

Arias, Francisco

Coloniæ Agrippinæ, 1603

Cap. 9. Sanctorum exemplis declarantur media quibus respuendi honores
& laudes, qui alicui deferuntur ratione eruditionis vel doni prædicandi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-59574](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-59574)

cedunt nos duces viae Sancti, qui, ut
sunt lumine diuino illustrati, pericula
viae ostendant. Cum ergo hi tam peri-
tici duces declinet à via cupiditatis ho-
norum & dignitatum, nos vero illis
desertis in eam vltro nos ingeramus,
quid aliud agimus, quam quod sapien-
tiores videri volumus sanctis, & ma-
nifestum salutis periculum adire?

CAPVT. IX.

*Sanctorum exemplis declarantur mo-
dia, quibus mortificanda est propria
voluntas quoad honores tempo-
rales, qui ob donum prae-
santae & eruditionem
alicui deferun-
tur.*

QUAMVIS ferè omnium maxi-
mum periculum & damnum
animae nostrae sit in nimia dig-
nitate, officiorumque, quibus alijs
imperandum est, cupiditate; tamè
in alijs quoque honoribus expetendis
nec damnum, nec periculum omne
abest. Quare opere pretium faciemus,
& expendamus, quibus medijs sancti
affe-

180 II. PARS TRACTATVS

affectionem illā mortificāint. Officiū in Ecclesia Dei valdē honorificū est, Verbum Dei prædicare, quod si fiat cum magno hominum cōcursu & applausu, magnum cōcionatorū pendet periculum lapsus, ne dum aliorum salutem quærit dicendo, suā peccat applausu illo gaudendo. de quo periculo S. GREGORIUS in moralibus scribit, nos sæpè assumere munus prædicandi alijs, & dum auditoribus prodesse volumus, propria laudis amore nos defædare: sicut enim latro per diuerticula irruens, sæpè occidit viam rectā via progredientem: ita honoris proprii illecebra sæpè insulsa cōcionatori aliquin rectā tendenti, hoc est, salutem aliorum quærenti: vnde fit vt in vno eodemq; opere initium à virtute sumatur, finis verò reddat vitiosus. Quod etiam crebrò accidit cōcionatoribus, nempe vt prædicationis initium quidem videatur laudabile, quatenus voluntate quadam imperfecta conantur prodesse hominibus, sed re ipsa intentio & scopus prædicantium aliò feratur. Nonnumquam etiam, licet nō auçpentur laudes

E. g. mor.

6. 3.

DE MORTIF. VOLUNT. 581

hominum & famam, imò cōtemnāts.
tamen id nō faciunt ex vera animi sub-
missione, qua seipos despiciāt, indig-
nosque honore æstiment, sed ex ar-
cana quadam elatione, qua plus æ quo-
sibi fidere solent, aliosq; cōtemnere.
Hæc ferè B. GREGORIUS, qui vti opti-
mus vitæ spiritualis magister, accura-
tè detegit vulnera, quæ in hoc officio
esse solēt, vt curationē corū addiscam⁹.

MEDIVM VERO, quod sancti vsurpā-
runt ad mortificandum honorem in
hoc officio, erat, data opera sæpè in ijs
locis concionari, vbi parum essent gra-
ti, aut vbi exiguus erat populi concur-
sus. Sāctus OTTO Bambergensis Epi-
scopus, quamuis apud suos in magna
hominum existimatione esset, sic vt
totus clerus populusq; illum aliundè
venientē cum canticis & hymnis sol-
lemniter in urbem receperit: tamen de-
serta diocesi sua contulit se in Pome-
raniam ad annunciandū Euangeliū
infidelibus, à quibus licet deterrimè
haberetur, & luto aliquādò sordidare-
tur, sūmmsq; oneraretur iniurijs, ille
tamen à prædicatione nō cessavit, hu-
militatisq; & patientiæ exēplo præ-
dara.

*Savins. in
Julio.*

dura pectora gentis tandem ad fidem traduxit.

Sur. in. Iu. no.

B. NORBERTVS, Colonia-
sis & Xanthenis quondam canoni-
cus, postea vero Ordinis Praemonstra-
tensis institutor, cum concionator esse
celeberrimus (quem S. Bernardus vocat
fistulam calicem) tamen negligens
sibi malebat verba facere in
vicis & pagis, nec minus paucis, quam
multis, pauperibus quam diuitibus
rusticis quam nobilibus, operam suam
praestabat.

Bern. ep. 56.

Theodor. in eius vita lib. 4. c. 10.

S. DOMINICVS, sanctitate & sapientia
clausus, ac propter admirabilem
fructum, quem concionibus in locis
dis animabus colligebat, admodum
carus in Tolosano Episcopatu, tamen
maluit aliud se conferre, nempe Carca-
sonam, ubi non solum non afficiebantur
homines ad eius conciones, verum
etiam eum persequerentur & iride-
bant. Arogatus aliquando, cur id fa-
ceret, respondit. Quia Tolosae mihi
me honorant, Carcassonae vero mihi
mihi contradicunt.

Beda in eius vita.

S. CVTBERTVS, sanctitatis
faculorumque fama celebris in

DE MORTIF. VOLVNT. 383

montanis, locisque solitarijs & horridis, quò nulli prorsus concionatores recitabant, multos dies libentissimè verbum Dei annunciabat.

S. FRANCISCVS pro sapientia & gratia quam à Deo ad prædicandum acceperat, cum à multis libentissimè, nec sine ingenti fructu adiretur in oppidis, tamen crebrò conferebat se ad loca vilia, vbi à paucis audiebatur. Atque hoc est vnum medium, quo Sancti vsi sunt in mortificando appetitu honoris, qui decerpi potest ex officio prædicationis.

In eius vita.

Ad mortificandum verò honorem, quem poterant consequi ex opinione sapientiæ, nonnulli conati sunt eam cælare, donec Deus patefaceret.

S. THOMAS Aquinas, sublimes præditus ingenio, & diuina æquè ac humana instructus sapientiâ, tantum studium in ea occultanda posuit, vt prope iuge silentium tardissimi ingenij haberetur, & per conuitium à sodalibus suis bos mutus appellaretur, nec an te sapientiam suam, disputando in scholis prælegendoq; prodidit quàm à Superioribus exactum fuisset.

Scribitur in Martio.

S. AN

*Ser. in
Iunio.*

S. ANTONIVS de Padua, cum esset eloquentissimus, doctissimusq; ac singulari prædicatione ornatus, ac singularem in S. Francisci ordine sic thesaurum hunc celavit, ut pro vili & indocto fratre haberetur, atq; ad infima culinæ, veredorumq; cubitulum ministeria detraheretur. Multoq; tempore in hac functione tam abiecta perduravit, donec Deus cuidam superiori inspiravit, ut imponeret illi manus prædicandi in trivulvio: tunc enim, ut obedientiæ faceret, sitis, prædicavit, & donum, quo præditus erat, patefecit. Non formidabant sancti illi, ne proximo fructum aliquem spiritualem detraherent, si aut sapientiam suam occultarent, aut æque patetis ac multis verbum vitæ annuncierent. Probè siquidem nõ at, caritatè per seclã, in ijs quæ ad animã attingit, impetere à seipsis, atq; idcirco existimabat Deo gratius esse honoris cupiditatem mortificare dãdo operã humilitati, & cõ. èptui sui, quã iuvando alios huius spiritualis fructus iacturã facere. Quinquã & hoc ipso studio plus cõmodat poterãt proximo: quò enim p̃i manus res in virtute progressus fecerãt; hoc a hoc quoq; poterãt sibi reddere simi-

DE MORTIF. VOLVNT. 389

lores. Et res ipsa docuit tales cōcionatores & pluribus à Deo beneficijs suis se diuinitus instructos, ac potētiores fuisse in Ecclesia ad cōuertēdos peccatores.

ALIVD quoq; mediū vsurpārūt sãcti ad mortif. andã honorū appetitionē, nēpē, vt exerceēt se in officijs humilibus & abiectis, vilibusque perionis ministrarent.

S. MALACHIUS post susceptum Archiepiscopatum, vilia monasterij officia retere nō dubitauit, vt coco ministrādo, & mēse in seruiendo, & rēpore mēse in tuclino legēdo, aliaq; id genus.

S. BONAVENTURA uē, licet opinione nominū doct̄issimus, tamē nō refugibat abiectissima quæque monasterij officia siue culing siue mensæ, siue enedæ domus obire, sic vt opus fuerit in hoc genere ardorē tēperare.

S. ANTONIVS iam factus Archiepiscopus suis famulis in seruibat, aliaque officia domestica subibar.

EST & aliud mediū efficacius, quo sancti vfi fuēre, amplecti scilicet, quæzere contemptum sui, aut ea quæ obire, ob quæ homines ab

s. i. hos

TVS.
effet clo
ac singu
exillens
arū hunc
fratre ha
verredo
ia decur
hac suu
it, donec
uit, vt im
di in trich
z faceret
quo prez
nidabant
m aliq
at sapien
que pau
nuncu
aritate per
inēt, inci
stima bāt
oi ditatem
bilitari, &
ios huius
re. Quæ
modat
p̄li man
rāt; hoc a
ere suæ

hoc mundo rideri & cōtemni solent.

*an. Pa-
riar. in
eius vita.*

S. IOANNES Damascenus erudi-
tione praestans, et in urbe Damasce-
na à consilijs fuisse Principi, tamen
monastica vita suscepta non dubita-
uit Damascum, spolijs oneratum,
quas monachi texuerant, ingredi, eas
que publicè venum exponere, ac ad
maiores sui confusionem carius pre-
tium exigere, ut plurimum se ludibrio
in loco, ubi antè fuerat honoratissi-
mus, exponeret.

*Theod. in
eius vita.*

S. PLATO Bizantinus, qui in saeculo
magna nobilitate & auctoritate pre-
ditus fuerat, religionem ingressus ad
mortificandum appetitum honorum,
non contentus ab alijs reprehendi &
contemni, citra tamen ullam culpam
suam à Superiore verberari exoptabat,
qui ut desiderio eius faceret satis, con-
sensit: quod loco magni beneficij ille
ducebat.

*In eius
vita.*

S. FRANCISCVS non, semel se cura-
uit à fratribus suis publicè coargui, &
ludibrio affici, appellariq; rusticum,
indoctum: nulla virtute praeditum, &
os suum pede calculari: In oppidi ce-
iusdam ingressu animaduertens ho-
mines

DE MOTIF. VOLVNT. 387

mines honoris causa sibi obuios fieri
vt ludibrio exponeretur, se vna cum
socio applicuit ad collem terreum viae
re proximum, magna que celeritate
puerorum more in eum incurrit, atque
ita obtinuit, vt opinionem sanctitatis,
quam de eo obuij conceperant, depo-
nerent. His alijs que, ac etiam maiori-
bus opprobrijs toleratis (quæ tamen
magna moderatione suscipienda sunt,
vt infra dicemus) Sancti ad perfectæ
mortificationis culmen, absolutam-
que omnibus numeris humilitatem
peruenere, experientia que ipsa didice-
re, hoc in medio tantam se à diuina ma-
iestate consecutos gratiam, vt profus
liberos se senserint passionum cum a-
liarum, tum huius, de qua agimus, tyrā-
nide, ac in omnibus actionibus suis
non nisi honorem gloriamque Dei an-
te oculos propositam habuerint. Pace
quoque & tranquillitate animi tanta,
& viua in Deum fiducia si uiti fuerint,
vt se tantum non beatos arbitrarētur.

Hæc experientia quendam S. FRAN-
CISCI discipulum fecit erumpere in
hæc verba: Beatus est, qui contemni-
tur ab hominibus, modo amet & op-
tet

*Tract.
huius p. 3.
c. 1. l. 2.*

*Chron. m.
norum p. 3
l. s. c. 47.
c. 48.*

tet contemptum, aut certe patienter
 toleret: hoc enim precipuum certum
 q; fundamentum est itineris ad ce-
 lum. Quibus verbis significare voluit
 hoc esse medium, quo honoris tem-
 perantia, cōtēptus veraq; humilitas, pro-
 priū virtutū fundamentum, acquiruntur.

CAPIT. X.

*Quam necessaria sit intellectus, pro-
 prij q; iudicij mortificatio, & quo
 modo exerceri de-
 beat.*

Post propriae voluntatis mor-
 tificationem principem locum oc-
 cūnet, ut potē cum maximo me-
 rito coniunctum, mortificatio intell-
 ctus, quoad iudicium proprium: haec
 enim est facultas animi omnium pre-
 cibus, & dux voluntatis. Propriū
 autem iudicium vocamus, quo
 homo iudicat de rebus, non quia De-
 us ita statuit, aut sancti & sapientes doc-
 ce, sed quia ita ei videtur. Hoc iud-
 cium proprium est perniciosissimum
 & gravissimorum criminum radicem
 omnium errorum & hzresum
 narium. De quo optimē tractat S.
 BARDYS. *In corde, inquit, duplex ty-*